

UCHWAŁA NR 172/XV/15
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
z dnia 30 listopada 2015 roku

w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2016

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (jednolity tekst: Dz. U. z 2015 r. poz. 1392) i art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (jednolity tekst: Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, z późn. zm.)¹.

Sejmik Województwa Pomorskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się Program Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2016, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Pomorskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Sejmiku Województwa Pomorskiego

Jan Kleinsmidt

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz.U. z 2014 r. poz. 1138 i 1146, z 2015 r. poz. 1255 i 1339

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Projekt rocznego programu, zgodnie z uchwałą Nr 1232/LI/10 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 września 2010 r., został skonsultowany z organizacjami pozarządowymi. Proces konsultacji społecznych trwał 21 dni i obejmował konsultacje prowadzone w formie formularza elektronicznego on-line oraz 4 spotkań konsultacyjnych. Zgodnie z art. 5a ust. 2a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie do projektu programu załączono opinię właściwej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Program współpracy przygotowany został zgodnie z zapisami art. 5a ust. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Celem głównym Programu na rok 2016 jest rozwój systemu wsparcia tworzonego przez i dla organizacji pozarządowych w celu skutecznej realizacji zadań publicznych. Cele i zadania Programu są kompatybilne z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 (cel strategiczny 2 – Aktywni mieszkańcy, cel operacyjny 2.2 – wysoki poziom kapitału społecznego, kierunek działania 2.2.1 systemowe wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych).

Kwota środków budżetowych przeznaczona na realizację Programu w 2016 r. wynosi 6 017 000 zł i została oszacowana przez Departamenty Urzędu bezpośrednio zaangażowane w realizację Programu.

Program Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2016

§ 1.

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

1. Ilekroć w niniejszym Programie Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2016, zwanym dalej „Programem”, jest mowa o:
 - 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (j.t. Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, z późn. zm.);
 - 2) organizacji pozarządowej - należy przez to rozumieć podmioty o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy;
 - 3) PROP – należy przez to rozumieć Pomorską Radę Organizacji Pozarządowych - zespół inicjatywno-konsultacyjno-opiniotwórczy, reprezentujący organizacje pozarządowe działające na rzecz mieszkańców województwa pomorskiego;
 - 4) PRDPP – należy przez to rozumieć Pomorską Radę Działalności Pożytku Publicznego, radę o której mowa w art. 41a ust. 1 ustawy, powołaną przez Marszałka Województwa Pomorskiego;
 - 5) dotacji – należy przez to rozumieć dotację, o której mowa w art. 2 pkt 1 ustawy;
 - 6) Komisji – należy przez to rozumieć Komisję Konkursową, o której mowa w art. 15 ust. 2a ustawy;
 - 7) charakterze ponadlokalnym zadania - należy przez to rozumieć zadanie o zasięgu lub znaczeniu regionalnym;
 - 8) EFS – należy przez to rozumieć Europejski Fundusz Społeczny;
 - 9) Samorządzie – należy przez to rozumieć Samorząd Województwa Pomorskiego;
 - 10) Sejmiku – należy przez to rozumieć Sejmik Województwa Pomorskiego;
 - 11) Zarządzie – należy przez to rozumieć Zarząd Województwa Pomorskiego;
 - 12) Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego;
 - 13) Pełnomocniku – należy przez to rozumieć Pełnomocnika powoływanego przez Marszałka Województwa Pomorskiego w celu współpracy z organizacjami pozarządowymi;
 - 14) RPO – należy przez to rozumieć Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020;
 - 15) Strategii – należy przez to rozumieć Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020;
 - 16) RPS AP – należy przez to rozumieć Regionalny Program Strategiczny w zakresie aktywności zawodowej i społecznej Aktywni Pomorzanie;
 - 17) Zespole Międzysektorowym – należy przez to rozumieć zespół inicjatywno-doradczy w skład którego wchodzi: Pełnomocnik, co najmniej jeden przedstawiciel ROPS wskazany przez Pełnomocnika oraz przedstawiciele PRDPP i PROP;
 - 18) LGD – należy przez to rozumieć Lokalne Grupy Działania;
 - 19) LGR – należy przez to rozumieć Lokalne Grupy Rybackie;
 - 20) Pomorski System Współpracy i Wspierania Organizacji Pozarządowych – należy przez to rozumieć regionalny system wsparcia Organizacji Pozarządowych.
2. Program będzie realizowany od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

§ 2.

CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1. Celem głównym współpracy Samorządu z organizacjami pozarządowymi na rok 2016 jest rozwój systemu wsparcia tworzonego przez i dla organizacji pozarządowych w celu skutecznej realizacji zadań publicznych.
2. Cele szczegółowe współpracy, o której mowa w ust. 1, to:
 - 1) zwiększenie poziomu integracji między wojewódzkimi, powiatowymi, gminnymi Radami Działalności Pożytku Publicznego, Radami Organizacji Pozarządowych i ciałami opiniodawczo-doradczymi (np. poprzez działające grupy robocze, komisje wspólne czy Zespół Międzysektorowy) działającymi w sferze pożytku publicznego i wolontariatu oraz rozwoju regionalnego województwa pomorskiego;
 - 2) podniesienie świadomości u przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych w zakresie funkcjonowania i standardów pracy Rad Działalności Pożytku Publicznego;
 - 3) zwiększenie poziomu wiedzy na temat roli i znaczenia dialogu obywatelskiego oraz możliwości wymiany tej wiedzy wśród przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych;
 - 4) podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania środków finansowych na działania obywatelskie z różnych źródeł, w tym z funduszy europejskich w nowym okresie programowania 2014-2020;
 - 5) kontynuowanie inicjatyw podejmowanych w partnerstwach międzysektorowych, w szczególności w działaniach długofalowych;
 - 6) wzrost poziomu profesjonalizmu działania pomorskich organizacji pozarządowych dla skutecznej realizacji zadań publicznych.

§ 3.

ZASADY WSPÓŁPRACY

Współpraca Samorządu z organizacjami pozarządowymi odbywa się zgodnie z zasadami:

- 1) pomocniczości – zgodnie z którą problemy winny być rozwiązywane na najniższym szczeblu organizacyjnym, o ile dysponuje on najlepszymi narzędziami do ich rozwiązania, z uwzględnieniem interwencjonizmu administracji w koniecznym wymiarze. Zakłada się, że tylko wówczas osoby, których dana kwestia dotyczy, mają na nią największy wpływ. Zasada ta jest jednocześnie gwarancją szerokiej partycypacji społeczności lokalnej w procesie decydowania i współzarządzania;
- 2) partnerstwa – co oznacza, że organizacje pozarządowe, na zasadach i w formie określonej w ustawie oraz zgodnie z trybem wynikającym z odrębnych przepisów, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz wykonywaniu zadań publicznych;
- 3) efektywności – w myśl której Samorząd współpracuje z organizacjami pozarządowymi w celu realizacji zadań społeczno-ekonomicznych, uwzględniając kryterium racjonalności i optymalizacji kosztów w wydawaniu środków publicznych;
- 4) jawności – u podstaw której leży obustronne zaufanie oraz dysponowanie prawdziwą i rzetelną wiedzą przez obie strony, która ma przyczyniać się do tworzenia wysokiej wartości relacji. Według niej należy kształtować przejrzyste zasady współpracy, oparte na jednolitych dla wszystkich podmiotów równych i jawnych kryteriach i warunkach wyboru realizatorów zadań publicznych;
- 5) suwerenności stron – zgodnie z którą Samorząd respektuje odrębność i niezależność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznając ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących do sfery zadań publicznych i w takim zakresie współpracuje z organizacjami pozarządowymi;
- 6) uczciwej konkurencji – w świetle której wszystkie podmioty mają takie same szanse w dostępie do realizacji zadań publicznych, udostępniają sobie wzajemnie pełną i prawdziwą informację na temat obszarów działania, które są istotne z punktu widzenia

wspólnej realizacji zadań publicznych na rzecz Województwa Pomorskiego i jego mieszkańców.

§ 4.

ZAKRES PRZEDMIOTOWY WSPÓŁPRACY

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy współpraca Samorządu z organizacjami pozarządowymi w roku 2016 obejmować będzie zadania szczegółowo określone w § 5 Programu o charakterze ponadlokalnym w zakresie:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
- 2) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 3) działalności na rzecz integracji cudzoziemców;
- 4) ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz.U.z 2015r. poz.618,788 i 905);
- 5) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 6) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- 7) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- 8) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
- 9) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 10) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
- 11) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 12) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 13) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- 14) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 15) turystyki i krajoznawstwa;
- 16) udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;
- 17) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
- 18) promocji i organizacji wolontariatu;
- 19) pomocy Polonii i Polakom za granicą;
- 20) działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
- 21) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- 22) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy, w zakresie określonym w pkt. 1-21.

§ 5.

PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

Priorytetowymi zadaniami w zakresie współpracy Samorządu z organizacjami pozarządowymi w 2016 roku są:

1. pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób

- 1) łagodzenie skutków ubóstwa i wspieranie programów na rzecz wyjścia z trudnych sytuacji życiowych, poprzez wsparcie działalności banków żywności i łaźni publicznych;
- 2) wspieranie przedsięwzięć pomocowych uwzględniających stan zdrowotny i warunki socjalne osób starszych, w tym wsparcie kombatantów oraz osób będących ofiarami represji wojennych i po okresie wojennym.

odpowiedzialny za realizację – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

2. wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej

prowadzenie ośrodka adopcyjnego (w dniu 02 stycznia 2013 roku została zawarta pięcioletnia umowa o powierzenie realizacji zadania publicznego pod nazwą: Prowadzenie

Ośrodka Adopcyjnego z Fundacją „Dla Rodziny” z siedzibą w Gdańsku przy ul. Myśliwskie Wzgórze 18a/2).

odpowiedzialny za realizację – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

3. działalności na rzecz integracji cudzoziemców

Podejmowane działania będą realizowane przez poszczególne departamenty Urzędu po wcześniejszej decyzji Zarządu Województwa.

odpowiedzialne za realizację – Departament y Urzędu

4. ochrona i promocja zdrowia w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz.U.z 2015r. poz.618,788 i 905)

- 1) realizacja programów dotycząca ważnych zjawisk zdrowotnych z wykorzystaniem technologii medycznych i niemedycznych m.in. poprzez realizację zadań Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS, poprzez realizację zadań z zakresu chorób nowotworowych, zaburzeń psychicznych oraz innych zdiagnozowanych i istotnych zagrożeń epidemiologicznych mających wpływ na zdrowie populacji województwa pomorskiego (RPS Zdrowie dla Pomorzan C.sz. 1 i C.sz. nr 2);
- 2) inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia ludzi starszych i przewlekle chorych - budowanie systemu opieki geriatrycznej oraz opieki długoterminowej w tym m.in. propagowanie zasad służących promowaniu zachowań prozdrowotnych i utrzymaniu zdrowia ludzi starszych, wsparcie psychologiczne dla osób starszych i przewlekle chorych i ich rodzin; wspieranie w tworzeniu i prowadzeniu podmiotów leczniczych, których celem jest poprawa dostępności do świadczeń zdrowotnych w regionie (RPS Zdrowie dla Pomorzan C.sz. 1 i C.sz. 3);
- 3) prowadzenie działań na temat odpowiedzialności społeczeństwa za stan własnego zdrowia m.in. poprzez kampanie społeczno – edukacyjne dotyczące zdrowego stylu życia i obniżenia czynników ryzyka; (RPS Zdrowie dla Pomorzan, C. sz. nr 1);
- 4) aktywizacja samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych na rzecz zdrowia społeczeństwa m.in. poprzez tworzenie warunków współpracy międzysektorowej oraz rozwój Pomorskiego Forum Samorządowego ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia (RPS Zdrowie dla Pomorzan C.sz. 1);
- 5) wykorzystanie potencjału medycyny pracy do działań prozdrowotnych poprzez włączenie organizacji pozarządowych do motywowania pracodawców do udziału w akcjach prozdrowotnych, opracowanie i wdrożenie programów rehabilitacji leczniczej ułatwiającej powroty do pracy i zapobieganie niepełnosprawności oraz akcje profilaktyczne wpływające na utrzymanie dobrego stanu zdrowia pracownika (RPS Zdrowie dla Pomorzan C.sz. nr 1);
- 6) wzmocnienie i promocja skuteczności Regionalnego Systemu Monitorowania i Ewaluacji Programów Zdrowotnych RSMiEPZ jako platformy promocyjno-informacyjno-edukacyjnej poprzez udział organizacji w konsultacjach merytorycznych oraz współdziałaniu w zakresie rozpowszechniania wiedzy przy pomocy portalu (RPS Zdrowie dla Pomorzan C. sz. nr 1);
- 7) prowadzenie działań koordynujących i monitorujących dla projektów opracowanych i realizowanych w ramach Pomorskiego Partnerstwa na rzecz Zintegrowanej Opieki Zdrowotnej (RPS Zdrowie dla Pomorzan C.sz. nr 3);

odpowiedzialny za realizację – Departament Zdrowia

- 8) wyróżnienie inicjatyw i działań promujących aktywność fizyczną realizowanych poprzez podmioty z terenu województwa;
- 9) działania promujące zdrowy styl życia.

odpowiedzialny za realizację – Departament Edukacji i Sportu

5. działalność na rzecz osób niepełnosprawnych

- 1) wspieranie działalności Punktu Informacji Osób Niepełnosprawnych;
- 2) budowanie wsparcia środowiskowego osób niepełnosprawnych poprzez rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą;
- 3) współpraca na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych z organami administracji rządowej, jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi oraz pracodawcami;

odpowiedzialny za realizację – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

- 4) realizacja działań służących budowaniu tożsamości regionalnej i lokalnej;
- 5) wspieranie przedsięwzięć edukacyjnych o charakterze innowacyjnym i naukowo badawczym skierowanym m.in. do osób niepełnosprawnych;
- 6) wspieranie działań służących rozwijaniu uzdolnień m.in. uczniów i studentów niepełnosprawnych;
- 7) organizacja szkolenia, współzawodnictwa i rehabilitacji w sporcie osób niepełnosprawnych.

odpowiedzialny za realizację – Departament Edukacji i Sportu

6. promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy

- 1) współdziałanie przy określaniu i realizowaniu regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich poprzez konsultowanie i opiniowanie projektu Regionalnego *Planu Działań na rzecz Zatrudnienia dla województwa pomorskiego na rok 2016* z Pomorską Radą Działalności Pożytku Publicznego, Pomorską Radą Organizacji Pozarządowych, Pomorską Wojewódzką Radą Zatrudnienia;
- 2) współdziałanie w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych i innych osób pozostających bez zatrudnienia, w tym:
 - a) wsparcie pomorskich organizacji w zakresie poradnictwa zawodowego;
 - b) organizacja konferencji nt. poradnictwa zawodowego z udziałem przedstawicieli pomorskich organizacji;
- 3) współpraca w zakresie organizacji przedsięwzięć na rzecz rynku pracy na obszarach wiejskich m.in. poprzez organizację Sympozjum Wsi Pomorskiej (w oparciu i zawierane porozumienia) – wydarzenie, które umożliwia podjęcie debaty wokół problematyki wiejskiej, a także poszukiwanie i upowszechnianie nowych rozwiązań oraz dobrych praktyk;
- 4) promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia poprzez organizację Pomorskiego Dnia Przedsiębiorczości m.in. we współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- 5) wdrażanie projektów realizowanych w ramach Poddziałania 1.2.1 PO WER 2014-2020, dla których liderem lub partnerem jest organizacja pozarządowa;
- 6) promowanie idei wielosektorowego partnerstwa, w tym projektów partnerskich realizowanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi w ramach Poddziałania 1.2.1 PO WER (w Planie Działania PO WER na rok 2015 określono następujące kryterium premiujące nr 3: Projekt realizowany jest w ramach partnerstwa jednostek sektora finansów publicznych z organizacjami pozarządowymi i/lub podmiotami sektora prywatnego, posiadającymi doświadczenie w realizacji wsparcia na rzecz grupy docelowej; okres realizacji projektów w ramach w/w konkursu obejmuje rok 2016);
- 7) prowadzenie działań informacyjnych na terenie województwa pomorskiego w zakresie PO WER 2014-2020, w szczególności informowanie o możliwościach związanych z realizacją projektów w obszarze zatrudnienia;
- 8) organizowanie spotkań i konferencji, mających na celu podniesienie i upowszechnienie wiedzy nt. wsparcia w ramach Działania 1.1 i 1.2 PO WER 2014-2020;
- 9) organizowanie seminariów do wypracowania szczegółowych zasad konkursów regionalnych w ramach Poddziałania 1.2.1 PO WER 2014-2020, zgodnie z potrzebami

regionalnych i lokalnych rynków pracy oraz strukturą młodzieży potrzebującej aktywizacji zawodowej;

- 10) prowadzenie konsultacji w zakresie naboru wniosków aplikacyjnych w ramach Działania 1.1 i 1.2 PO WER 2014-2020.

odpowiedzialny za realizację – Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku

7. działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym

- 1) promowanie rozwoju usług na rzecz seniorów jako źródła nowych miejsc pracy

odpowiedzialny za realizację – Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku

- 2) upowszechnianie, poprawa jakości i zwiększania różnorodności kształcenia ustawicznego;
- 3) promowanie idei i form aktywnego uczestnictwa w kulturze.

odpowiedzialny za realizację – Departament Edukacji i Sportu

8. działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości

- 1) budowanie Pomorskiego modelu przedsiębiorczości społecznej poprzez koordynację i monitoring rozwoju ekonomii społecznej w województwie pomorskim;

odpowiedzialny za realizację – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

- 2) działania na rzecz włączania partnerów społecznych i przedstawicieli samorządu gospodarczego Pomorza do przedsięwzięć związanych z realizacją celów wskazanych w Regionalnym Programie Strategicznym w zakresie rozwoju gospodarczego;
- 3) działania na rzecz budowania współpracy administracji, biznesu i nauki (w szczególności z zakresu Partnerstw na rzecz Inteligentnych Specjalizacji Pomorza);

odpowiedzialny za realizację – Departament Rozwoju Gospodarczego,

- 4) promocja i wspieranie działań mających na celu różnicowanie źródeł dochodu mieszkańców wsi i obszarów wiejskich w oparciu o lokalne zasoby (rozwój agroturystyki i przetwórstwa rolnego, tworzenia grup producentów rolnych, rozwój Sieci Dziedzictwo Kulinarne Pomorskie);

odpowiedzialny za realizację – Departament Środowiska i Rolnictwa

- 5) promocja dobrych rozwiązań przestrzennych na poziomie regionalnym i lokalnym;
- 6) doskonalenie procesu planowania przestrzennego na szczeblu regionalnym;
- 7) implementacja polityki przestrzennej województwa pomorskiego na różnych szczeblach;
- 8) udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej;

odpowiedzialny za realizację – Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego

- 9) wspieranie działań mających na celu kształtowanie postaw przedsiębiorczych, w tym włączanie pracodawców do tego procesu.

odpowiedzialny za realizację – Departament Edukacji i Sportu

9. działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych

- 1) prowadzenie działań informacyjnych na terenie województwa pomorskiego w zakresie możliwości wykorzystania środków EFS przeznaczonych dla naszego regionu;
- 2) organizowanie i współorganizowanie spotkań, seminariów i konferencji, mających na celu podniesienie i upowszechnienie wiedzy o możliwościach uzyskania wsparcia z EFS;
- 3) promowanie idei wielosektorowego partnerstwa na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego, ze szczególnym uwzględnieniem roli organizacji pozarządowych;
- 4) propagowanie idei realizacji projektów partnerskich przez organizacje pozarządowe ubiegające się o wsparcie ze środków EFS;
- 5) prowadzenie konsultacji w zakresie przygotowania wniosków aplikacyjnych projektów współfinansowanych ze środków EFS;

odpowiedzialny za realizację – Departament Europejskiego Funduszu Społecznego

- 6) udzielanie pomocy w nawiązywaniu współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej z partnerami regionalnymi województwa pomorskiego w zakresie statutowej działalności organizacji pozarządowych;
- 7) wspieranie międzynarodowej aktywności organizacji młodzieżowych, pomorskiej sieci Eurodesk oraz Młodzieżowej Rady Województwa Pomorskiego;

odpowiedzialny za realizację – Departament Rozwoju Gospodarczego

- 8) wspomaganie rozwoju obszarów wiejskich poprzez organizowanie, promowanie i wspieranie spotkań informacyjnych, seminariów, konferencji, konkursów, publikacji, imprez targowo-wystawienniczych;
- 9) wspieranie tworzenia i promocji lokalnych, regionalnych, tradycyjnych produktów

odpowiedzialny za realizację – Departament Środowiska i Rolnictwa

- 10) monitoring realizacji *Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020*, w tym współpraca w ramach aktualizacji bazy wskaźników, konsultacji wyników badań;
- 11) współpraca w ramach *Pomorskiego Forum Terytorialnego* (PFT), które będzie ciałem o charakterze opiniodawczo-konsultacyjnym Zarządu Województwa Pomorskiego w kwestiach dotyczących realizacji SRWP 2020;
- 12) monitoring wdrażania *Regionalnych Programów Strategicznych*, w tym współpraca w ramach budowy bazy wskaźników, monitorowania efektów wdrażania przedsięwzięć strategicznych;
- 13) współpraca w zakresie przygotowania stanowisk negocjacyjnych SWP do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Pomorskiego;

odpowiedzialny za realizację – Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego

- 14) wspieranie działalności Lokalnych Grup Działania (LGD) funkcjonujących w ramach Osi 4 Leader – Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz Lokalnych Grup Rybackich (LGR) funkcjonujących w ramach Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” na lata 2014-2020 m.in. w zakresie szkoleniowo-doradczym, wydawania publikacji i wspierania funkcjonowania Lokalnych Grup Działania i Lokalnych Grup Rybackich;
- 15) wspieranie inicjatyw zgłaszanych przez partnerów Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w następujących obszarach tematycznych:
 - a) wzmacnianie efektywności zadań realizowanych przez lokalne grupy działania (LGD), w tym aktywizacji społeczności wiejskiej oraz opracowywania i realizacji lokalnych strategii rozwoju m.in. poprzez organizację seminariów, szkoleń, warsztatów dla LGD oraz promocję efektów realizacji lokalnych strategii rozwoju;
 - b) promowanie rozwoju przedsiębiorczości, w tym rolniczej na obszarach wiejskich oraz wspólnych form działalności gospodarczej ze szczególnym uwzględnieniem agroturystyki i turystyki wiejskiej m.in. poprzez organizację targów, wystaw, jarmarków, konkursów, zagranicznych wizyt studyjnych, warsztatów wyjazdowych, festynów itp.;
 - c) promocja zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich m.in. poprzez organizację szkoleń, debat publicznych;
 - d) zwiększenie konkurencyjności polskiego rolnictwa i obszarów wiejskich poprzez wzmocnienie i rozwój powiązań partnerów i promocję współpracy partnerów społeczno-gospodarczych przy wykorzystaniu narzędzi internetowych poprzez organizację m.in. szkoleń, konferencji dot. wykorzystania instrumentu jakim jest Internet;
 - e) promocja wspólnych form działania na rzecz innowacyjności w sektorze rolno-spożywczym i na obszarach wiejskich poprzez organizację spotkań, szkoleń, warsztatów, konferencji;

odpowiedzialny za realizację – Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich

- 16) propagowanie działań w zakresie sportu dla wszystkich jako elementu tworzenia wspólnot i społeczności lokalnych.

odpowiedzialny za realizację – Departament Edukacji i Sportu

10. nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie

- 1) wspieranie przedsięwzięć edukacyjnych o charakterze innowacyjnym i naukowo-badawczym;
- 2) wspieranie działań służących rozwijaniu uzdolnień uczniów i studentów;
- 3) promocja edukacji przedszkolnej.

odpowiedzialny za realizację – Departament Edukacji i Sportu

11. działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży

wspieranie przedsięwzięć edukacyjnych o charakterze innowacyjnym i naukowo-badawczym.

odpowiedzialny za realizację – Departament Edukacji i Sportu

12. kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego

- 1) wspieranie zadań z zakresu kultury obejmujących:
 - a) przedsięwzięcia o charakterze regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym służące podtrzymywaniu i rozpowszechnianiu tradycji regionu Pomorza, w tym także przedsięwzięcia o charakterze jubileuszowym;
 - b) przedsięwzięcia artystyczne o charakterze regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym, realizowane zgodnie z polityką kulturalną województwa pomorskiego i mające istotne znaczenie dla promocji kultury regionu w kraju i za granicą;
 - c) promowanie dzieł twórców kultury województwa pomorskiego;
 - d) dokumentowanie, badanie i upowszechnianie niematerialnego dziedzictwa kulturowego Pomorza;
 - e) ochrona i rozwój kultury ludowej i amatorskiego ruchu artystycznego, w tym ochrona unikalnych, zanikających zawodów i umiejętności artystycznych;
 - f) propagowanie kultury mniejszości narodowych i etnicznych;
 - g) zachowanie, rozwój i promocja języka regionalnego;
 - h) wzbogacanie oferty w zakresie edukacji artystycznej i kulturalnej;
 - i) inicjatywy mające na celu doskonalenie form zarządzania i pozyskiwania funduszy krajowych i zagranicznych dla realizacji projektów kulturalnych;
 - j) wspieranie systemu tworzenia monitoringu życia kulturalnego regionu;
 - k) propagowanie działań na rzecz opieki nad zabytkami;
 - l) współpraca merytoryczna ze związkami i stowarzyszeniami twórczymi m.in. przy organizowaniu konkursów (np. stypendialnych czy Pomorskiej Nagrodzie Artystycznej);

odpowiedzialny za realizację – Departament Kultury (wiodący),

- 2) realizacja działań służących budowaniu tożsamości regionalnej i lokalnej;
- 3) działania z zakresu promocji czytelnictwa;
- 4) promowanie idei i form aktywnego uczestnictwa w kulturze.

odpowiedzialny za realizację – Departament Edukacji i Sportu

13. wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej

- 1) wspieranie realizacji programów szkoleniowych w sporcie dzieci i młodzieży oraz programów sportu powszechnego aktywizujących mieszkańców województwa pomorskiego;
- 2) wspieranie organizacji imprez sportowych, konkursów, plebiscytów, szkoleń i konferencji o zasięgu ponadlokalnym;
- 3) współfinansowanie i współpraca ze związkami sportowymi, klubami sportowymi oraz innymi organizacjami pozarządowymi w organizowaniu imprez sportowych, konkursów,

- konferencji z zakresu kultury fizycznej;
- 4) organizacja, prowadzenie szkoleń i poradnictwa w zakresie kultury fizycznej;
 - 5) organizacja szkolenia i współzawodnictwa dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo na szczeblu wojewódzkim;
 - 6) organizacja współzawodnictwa w sporcie szkolnym, akademickim oraz aktywizującym sport na wsi i w małych miastach;
 - 7) zakup sprzętu sportowego;
 - 8) działania z zakresu upowszechniania wzorca aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności, kształtowania kompetencji społecznych oraz zwiększania uczestnictwa mieszkańców w wolontariacie.

odpowiedzialny za realizację – Departament Edukacji i Sportu

14. ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego

- 1) promocja potencjału turystyki regionu jako dziedziny rozwoju gospodarczego województwa pomorskiego, w celu aktywizacji branży turystycznej, podniesienia konkurencyjności i innowacyjności oraz poprawy jakości oferty turystycznej i jej komercjalizacji;

**odpowiedzialny za realizację – Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna;
Departament Turystyki i Promocji (wspierający)**

- 2) rybactwo:
 - a) współpraca z pozarządowymi organizacjami rybackim w zakresie propagowania racjonalnej gospodarki rybackiej;
 - b) wspieranie rozwoju hodowli, przetwórstwa oraz popularyzacji konsumpcji ryb- poprzez promowanie spotkań informacyjnych, seminariów, konferencji, konkursów, publikacji, imprez;
- 3) łowiectwo:
 - a) wspieranie zadań edukacyjnych mających na celu popularyzację kultury łowieckiej,
 - b) wspieranie inicjatyw mających na celu ochronę gatunków zagrożonych wyginięciem;
- 4) ochrona przyrody:
 - a) wspieranie zadań z zakresu edukacji przyrodniczej promującej wartości przyrodnicze, historyczne, kulturowe i turystyczne parków krajobrazowych;
 - b) wspieranie ochrony przyrody poprzez promowanie i wspomaganie seminariów, konkursów, publikacji, wystaw, festynów, turnusów ekologicznych, spotkań informacyjnych itp.;
- 5) zadania edukacyjne na rzecz kształtowania świadomości ekologicznej społeczeństwa:
 - a) promowanie selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i odpadów niebezpiecznych oraz ulegających biodegradacji;
 - b) propagowanie ograniczenia stosowania opakowań jednorazowych i wykonanych z tworzyw sztucznych;
 - c) promocja użytkowania produktów zawierających surowce pochodzące z odzysku;
 - d) propagowanie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska wśród mieszkańców województwa, m.in. emisji do powietrza, emisji hałasu i emisji do wód;
 - e) edukacja w zakresie przyczyn i skutków marnowania żywności;
- 6) wspieranie inicjatyw związanych z ochroną przed dewastacją i degradacją środowiska oraz utrzymaniem porządku na terenach atrakcyjnych turystycznie;
- 7) wspieranie produkcji i sprzedaży żywności ekologicznej.

**odpowiedzialny za realizację – Departament Środowiska i Rolnictwa,
Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego.**

15. turystyka i krajoznawstwo

- 1) promowanie wydarzeń o charakterze turystycznym i krajoznawczym o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym, oferta oparta o kluczowe wyróżniki regionu takie jak:
 - a) tożsamość kulturalna;
 - b) dziedzictwo kulturowe;
 - c) potencjał przyrodniczy;
- 2) oznakowywanie szlaków turystycznych pieszych, w tym:
 - a) przy opracowywaniu standardów oznakowania szlaków turystycznych pieszych;
 - b) wspieranie powstawania i utrzymania szlaków turystycznych pieszych (oznakowanie, znakowanie i renowacje);
 - c) ponadlokalne zagospodarowanie szlaków turystycznych pieszych;
- 3) wdrażanie produktów turystycznych województwa pomorskiego, w tym
 - a) jako niezbędnego elementu oferty turystycznej opartych o kluczowe wyróżniki regionu takie jak: tożsamość regionalna, dziedzictwo kulturowe, potencjał przyrodniczy;
 - b) kompleksowość produktu turystycznego (produkty oferujące kilka dostępnych form aktywności turystycznej związane z budowaniem sieci współpracy różnych podmiotów i instytucji, będących gestorami, administratorami lub organizatorami poszczególnych składników produktu turystycznego).

odpowiedzialny za realizację – Departament Turystyki i Promocji

16. udzielanie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego

Podejmowane działania będą realizowane przez poszczególne departamenty Urzędu po wcześniejszej decyzji Zarządu Województwa.

odpowiedzialne za realizację – Departamenty Urzędu

17. działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami

- 1) wsparcie podmiotów z województwa pomorskiego w przygotowaniu projektów realizowanych w ramach programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa w ramach prowadzonego Regionalnego Punktu Kontaktowego;

odpowiedzialny za realizację – Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego

- 2) tworzenie jak najlepszego wizerunku regionu poprzez wykorzystanie wszelkich dostępnych form promocji województwa pomorskiego, uwzględniając przy tym bieżące działania promocyjne innych podmiotów regionalnych, samorządowych, administracji rządowej i organizacji pozarządowych.

odpowiedzialny za realizację – Departament Rozwoju Gospodarczego

18. promocja i organizacja wolontariatu

- 1) promowanie idei wolontariatu i działań wolontarystycznych pomorskich organizacji pozarządowych na poziomie wojewódzkim i międzynarodowym;

odpowiedzialny za realizację – Pełnomocnik

- 2) upowszechnianie idei wolontariatu poprzez działalność informacyjną na rzecz osób wycofanych i nieaktywnych, zagrożonych alienacją społeczną, bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców;

odpowiedzialny za realizację – Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku

- 3) działania z zakresu upowszechniania wzorca aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności, kształtowania kompetencji społecznych oraz zwiększania uczestnictwa mieszkańców w wolontariacie;

odpowiedzialny za realizację – Departament Edukacji i Sportu

- 4) rozwój idei wolontariatu, zwłaszcza w oddziałach szpitalnych poprzez realizację programu „Wolontariusz w szpitalu”.

odpowiedzialny za realizację – Departament Zdrowia

19. pomoc Polonii i Polakom za granicą

- 1) współpraca z Polonią, która może stanowić pomost i istotny czynnik aktywizujący w kontaktach z poszczególnymi regionami;
- 2) wspieranie rozwoju tożsamości narodowej w środowiskach polonijnych.

odpowiedzialny za realizację – Departament Rozwoju Gospodarczego

20. działalność na rzecz kombatantów i osób represjonowanych

wspieranie przedsięwzięć integracyjnych środowisk kombatanckich i koordynacji ich działań.

**odpowiedzialny za realizację – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej (wiodący),
Departament Kultury, Departament Turystyki i Promocji (wspomagający)**

21. przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym

- 1) realizacja działań profilaktycznych i edukacyjnych (w tym działań służących promocji zdrowego stylu życia z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej, różnorodnych form profilaktyki rówieśniczej, działań prowadzonych w świetlicach z programem socjoterapeutycznym i opiekuńczo-wychowawczym) oraz działań terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień, w gminach nie posiadających wystarczających środków na te działania;
- 2) realizacja działań profilaktycznych adresowanych do grup ryzyka i młodych ludzi eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi oraz działań edukacyjnych dla rodziców, opiekunów i wychowawców, zwiększających ich kompetencje w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, szkód wynikających z używania środków psychoaktywnych przez nie, w gminach nie posiadających wystarczających środków na te działania;
- 3) realizacja rekomendowanych programów w zakresie profilaktyki uzależnień wśród dzieci i młodzieży, opartych na skutecznych strategiach oddziaływań (znajdujących się w bazach danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytutu Psychiatrii i Neurologii, Ośrodek Rozwoju Edukacji);
- 4) prowadzenie działań interwencyjnych oraz realizacja programów pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla dorosłych członków rodzin osób pijących alkohol szkodliwie lub uzależnionych i dla osób doświadczających przemocy w rodzinach alkoholowych;
- 5) edukacja kobiet ciężarnych i planujących ciążę, członków ich rodzin, pracowników służby zdrowia i różnych grup zawodowych (nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych itp.), na temat Płodowego Zespołu Alkoholowego (FAS) i Poalkoholowego Uszkodzenia Płodu (FASD) oraz udzielanie pomocy dzieciom z FASD/FASD;
- 6) inicjowanie przedsięwzięć wspomagających osoby uzależnione od środków psychoaktywnych w utrzymaniu abstynencji, w tym wspieranie działalności środowisk abstynenckich;
- 7) realizacja dodatkowych pozalekcyjnych zajęć sportowych w ramach przeciwdziałania patologiom społecznym.

odpowiedzialny za realizację – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

odpowiedzialny za realizację – Departament Edukacji i Sportu

22. działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w § 4. pkt. 1-21

- 1) wspieranie powstającego Pomorskiego Systemu Współpracy i Wspierania Organizacji Pozarządowych w tym poprzez działania na rzecz wzmocnienia i poszerzenia oferty pomorskich funduszy lokalnych TJ: Fundusz Inicjowania Rozwoju, Pomorski Fundusz Pożyczkowy, Pomorski Fundusz Młodzieżowy, Akumulator Społeczny;
- 2) Zespół Międzysektorowy do końca 2016 roku wypracuje rekomendacje i rozwiązania umożliwiające wdrożenie narzędzi prowadzących do osiągnięcia celów Pomorskiego Systemu Współpracy i Wspierania Organizacji Pozarządowych;
- 3) prowadzenie systematycznych działań monitorujących i analitycznych w kontekście kondycji III sektora, współpracy międzysektorowej i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w województwie pomorskim;
- 4) współorganizowanie kampanii promocyjnych organizacji pozarządowych, w tym kampanii 1%;
- 5) współredagowanie zakładki „organizacje pozarządowe” na stronie internetowej www.rops.pomorskie.eu zawierającej informacje dotyczące współpracy pomorskich organizacji z Samorządem, ważnych wydarzeń z życia trzeciego sektora;
- 6) promocję dobrych praktyk organizacji pozarządowych, wymianę doświadczeń w zakresie działań w obszarze pomocy społecznej, w tym Nagroda w konkursie Bursztynowego Miecznika.

odpowiedzialny za realizację - Pełnomocnik,

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Departament Turystyki i Promocji (wspierający)

§ 6.

WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PLANOWANYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU

1. Program jest finansowany z budżetu Województwa, budżetu państwa, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).
2. Planowana wysokość środków przeznaczona na finansowanie Programu z budżetu Województwa określona zostanie w budżecie Województwa na rok 2016 i wynosić będzie 6 017 000zł.
3. Środki mogą w ciągu roku budżetowego zostać zwiększone lub zmniejszone w zależności od sytuacji finansowej Województwa.
4. Wysokość środków pochodzących z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych PFRON przeznaczona na realizację Programu zostanie określona w stosownej uchwale Sejmiku Województwa Pomorskiego dotyczącej podziału środków PFRON.
5. Planowana wysokość środków w ramach realizacji umów wieloletnich na rok 2016 wynosi 328.735 zł (słownie: trzysta dwadzieścia osiem tysięcy siedemset trzydzieści pięć złotych). Są one przeznaczone na prowadzenie przez Fundację „Dla Rodziny” Ośrodka Adopcyjnego z siedzibą w Gdańsku przy ul. Myśliwskie Wzgórze 18a/2. Środki z budżetu państwa (dotacja celowa) są zabezpieczone w budżecie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej. Zgodnie z treścią art. 154 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 332) Marszałek Województwa zleca prowadzenie ośrodka adopcyjnego na co najmniej 5 lat.
6. Planowana wysokość środków przeznaczonych na niżej wymienione priorytetowe zadania publiczne zlecane organizacjom pozarządowym w trybie otwartych konkursów ofert (w tym ogłaszanych w trybie art. 16a ustawy) kształtuje się następująco:
 - 1) **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej** - kwota która była zaplanowana na 2015 r. - 380.000 zł; kwota zaplanowana na 2016 rok – 450.000 zł;

- a) łagodzenie skutków ubóstwa i wspieranie programów na rzecz wyjścia z trudnych sytuacji życiowych, poprzez wsparcie działalności banków żywności i łaźni publicznych,
 - b) wspieranie przedsięwzięć pomocowych uwzględniających stan zdrowotny i warunki socjalne osób starszych, w tym wsparcie kombatanów oraz osób będących ofiarami represji wojennych i po okresie wojennym,
 - c) przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym,
 - d) budowanie wsparcia środowiskowego osób niepełnosprawnych poprzez rehabilitację zawodową, społeczną i leczniczą,
 - e) promocję dobrych praktyk organizacji pozarządowych, wymianę doświadczeń w zakresie działań w obszarze pomocy społecznej, w tym Nagroda w konkursie Bursztynowego Mieczyka;
- 2) **Departament Zdrowia** - kwota która była zaplanowana na 2015 r. - 105.000 zł; kwota zaplanowana na 2016r. – 60.000 zł;
- a) ochrona i promocja zdrowia;
- 3) **Departament Edukacji i Sportu** - kwota która była zaplanowana na 2015 r. - 5.307.000 zł; kwota zaplanowana na 2016 r.- 4.407.000 zł;
- a) ochrona i promocja zdrowia,
 - b) działalność na rzecz osób niepełnosprawnych,
 - c) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym,
 - d) działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości,
 - e) nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie,
 - f) wypoczynek dzieci i młodzieży,
 - g) wspieranie działań służących umacnianiu tożsamości regionalnej i lokalnej,
 - h) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
 - i) promocja i organizacja wolontariatu,
 - j) przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym,
 - k) działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 4) **Departament Kultury** - kwota która była zaplanowana na 2015 r. -1.000.000 zł; kwota zaplanowana na 2016 r.- 1.000.000 zł;
- a) kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 5) **Departament Turystyki i Promocji** – kwota zaplanowana na 2015 r. - 0 zł, kwota zaplanowana na 2016 r. – 100.000 zł:
- 1) promowanie wydarzeń o charakterze turystycznym i krajoznawczym o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym, oferta oparta o kluczowe wyróżniki regionu takie jak:
 - a) tożsamość regionalna,
 - b) dziedzictwo kulturowe,
 - c) potencjał przyrodniczy,
 - 2) oznakowywanie szlaków turystycznych pieszych, w tym:
 - a) wspieranie powstawania i utrzymania szlaków turystycznych pieszych (oznakowanie, znakowanie i renowacje),
 - 3) wdrażanie produktów turystycznych województwa pomorskiego, w tym:
 - a) jako niezbędnego elementu oferty turystycznej opartych o kluczowe wyróżniki regionu takie jak: tożsamość regionalna, dziedzictwo kulturowe, potencjał przyrodniczy.

§ 7.

FORMY WSPÓŁPRACY

1. Współpraca pomiędzy Samorządem a organizacjami pozarządowymi może mieć charakter finansowy lub pozafinansowy.
2. Współpraca finansowa pomiędzy Samorządem a organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach określonych w powszechnie obowiązujących przepisach, w tym w:

- 1) ustawie w formie:
 - a) powierzenia wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji;
 - b) wspierania wykonywania zadań publicznych wraz z udzielaniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji;
 - 2) ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz.U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721, z późn. zm.);
 - 3) ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. 2015, poz. 332);
 - 4) ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. 2015, poz. 163);
 - 5) ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r. poz. 124, z późn. zm.);
 - 6) ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.);
 - 7) ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz.U. 2014 poz. 1446, z późn. zm.);
 - 8) ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. 2013 poz. 1232, z późn. zm.).
3. Współpraca pozafinansowa pomiędzy Samorządem a organizacjami pozarządowymi odbywa się w następujących formach:
- 1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działań oraz promowanie działalności organizacji i współpracy z Samorządem poprzez publikowanie na stronach internetowych Samorządu oraz na portalu regionalnym ważnych informacji, dotyczących zarówno działań samorządu, jak i organizacji pozarządowych, w tym informacji o planowanych posiedzeniach Komisji Sejmiku, na których dyskutowane będą projekty aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych a także wydarzeń wynikających z realizowanych zadań publicznych;
 - 2) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych oraz dokumentów o charakterze programowym i strategicznym, dotyczących szeroko rozumianej aktywności obywatelskiej;
 - 3) konsultowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ustawy, z PRDPP;
 - 4) tworzenie wspólnych zespołów międzysektorowych o charakterze doradczym lub inicjatywnym;
 - 5) realizację wspólnych przedsięwzięć, w tym:
 - a) organizacja konferencji, szkoleń, seminariów, warsztatów, sesji, debat, festiwali, spektakli, konkursów, wystaw, plenerów, przeglądów, zawodów, imprez;
 - b) współpraca przy świadczeniu usług na rzecz lokalnej społeczności;
 - c) otwarte spotkania przedstawicieli organizacji pozarządowych i samorządu dotyczące bieżących problemów i potrzeb mieszkańców Województwa;
 - 6) obejmowanie patronatem Marszałka wybranych przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe;
 - 7) spotkania i konsultacje organizacji pozarządowych z osobami odpowiedzialnymi w jednostkach samorządu terytorialnego na terenie województwa za realizację zadań w poszczególnych sferach zadań publicznych;
 - 8) pomoc w nawiązywaniu kontaktów i współpracy organizacji pozarządowych w skali regionalnej, ponadregionalnej i międzynarodowej, w szczególności z partnerami o podobnym działaniu w regionach partnerskich;

- 9) udostępnienie sal mieszczących się w siedzibie Urzędu, z przeznaczeniem na organizację przedsięwzięć związanych ze statutową działalnością organizacji pozarządowych zgodnie z obowiązującą uchwałą Zarządu;
- 10) wspólne diagnozowanie problemów i potrzeb organizacji pozarządowych w województwie pomorskim.

Ponadto współpraca może odbywać się na podstawie umów partnerskich określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2014 poz. 1649) oraz tzw. *regrantingu*, w ramach którego współpraca pomiędzy Samorządem a organizacjami pozarządowymi będzie się odbywać na zasadach opisanych w ustawie oraz, w przypadku jego uchwalenia, w Programie Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego na lata 2016-2020.

§ 8.

SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

1. Partnerami uczestniczącymi w realizacji Programu są:
 - 1) Sejmik;
 - 2) Zarząd;
 - 3) departamenty Urzędu;
 - 4) jednostki organizacyjne podległe Samorządowi Województwa;
 - 5) PRDPP;
 - 6) PROP;
 - 7) Pełnomocnik;
 - 8) organizacje pozarządowe.
2. Za monitorowanie sposobu realizacji Programu odpowiada Pełnomocnik.
3. Metodami i narzędziami wykorzystywanymi w monitorowaniu będą:
 - 1) analiza dokumentów przekładanych Pełnomocnikowi przez organizacje pozarządowe;
 - 2) analiza dokumentów przekładanych Pełnomocnikowi przez departamenty Urzędu.

§ 9.

TRYB POWOŁYWANIA I ZASADY DZIAŁANIA KOMISJI KONKURSOWYCH DO OPINIOWANIA OFERT W OTWARTYCH KONKURSACH OFERT

1. Zarząd, uchwałą w sprawie określenia założeń budżetowych oraz organizacji prac nad projektem budżetu województwa pomorskiego na 2016 rok, wskazuje departamenty organizujące konkursy.
2. Za treść i formę ogłoszenia o konkursie oraz powołanie i prace Komisji, których zadaniem jest opiniowanie ofert złożonych w otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w poszczególnych zakresach, odpowiedzialne są właściwe merytorycznie departamenty Urzędu.
3. Po uchwaleniu Programu przez Sejmik, Pełnomocnik zamieszcza na stronie internetowej Samorządu informacje o możliwości wskazania przez organizacje pozarządowe kandydatów na członków poszczególnych Komisji.
4. Pełnomocnik przekazuje listę kandydatów na członków Komisji do departamentów odpowiedzialnych za powołanie i prace poszczególnych Komisji.
5. Zarząd w drodze uchwały:
 - 1) ogłasza otwarte konkursy ofert;
 - 2) powołuje Komisje, wskazując Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Komisji.
6. Dyrektorzy departamentów niezwłocznie przekazują Pełnomocnikowi do wiadomości w formie elektronicznej skład osobowy poszczególnych Komisji.
7. W skład Komisji wchodzi:
 - 1) 3 przedstawicieli Urzędu;
 - 2) 3 przedstawicieli organizacji pozarządowych, zgodnie z art. 15 ust. 2d ustawy.

8. Pracami Komisji kieruje Przewodniczący Komisji lub Wiceprzewodniczący (w przypadku nieobecności Przewodniczącego).
9. Obowiązki Przewodniczącego Komisji:
 - 1) wyznaczenie miejsc i terminów posiedzeń Komisji oraz powiadomienie członków Komisji o terminach posiedzeń;
 - 2) prowadzenie posiedzeń Komisji;
 - 3) informowanie członków Komisji o odpowiedzialności w przypadku naruszenia przepisów dotyczących prac Komisji.
10. Obowiązki członków Komisji:
 - 1) rzetelne i obiektywne wykonywanie powierzonych im czynności, kierując się wyłącznie przepisami prawa, wiedzą i doświadczeniem;
 - 2) czynny udział w pracach Komisji,
 - 3) niezwłoczne informowanie Przewodniczącego o okolicznościach uniemożliwiających wykonywanie obowiązków członka Komisji.
11. Prawa członków Komisji:
 - 1) uczestnictwo we wszystkich pracach Komisji;
 - 2) wgląd do dokumentów związanych z pracą Komisji (oferty i załączniki) w siedzibie i godzinach pracy Urzędu, w terminie ustalonym z Przewodniczącym Komisji.
12. Właściwe departamenty Urzędu organizujące konkursy zapewniają:
 - 1) obsługę techniczno-organizacyjną Komisji;
 - 2) organizowanie w porozumieniu z Przewodniczącym posiedzeń Komisji;
 - 3) prowadzenie korespondencji w zakresie zleconym przez Przewodniczącego;
 - 4) sporządzanie protokołów z posiedzeń Komisji, jak również innych dokumentów związanych z pracą Komisji.
13. Właściwe departamenty Urzędu organizujące konkursy ustalają kryteria formalne i merytoryczne oceny ofert konkursowych oraz opracowują „kartę oceny” jako narzędzie służące do oceny wniosków. Wnioskom o realizację zadania publicznego przyznawane są punkty w obrębie każdego z ustalonych kryteriów oceny, które są następnie sumowane. Jest to podstawa do ustalenia kolejności (hierarchizacji) dofinansowania realizacji zadań. Na podstawie „karty oceny” przygotowuje się listę rankingową, ukazującą złożone oferty wraz z przyznaną im liczbą punktów. Lista ta będzie załącznikiem do protokołu z obrad Komisji Konkursowej. Na wniosek organizacji pozarządowej po każdym rozstrzygniętym konkursie ofert kopia karty oceny oferty wnioskującej organizacji pozarządowej może być przekazana wnioskującej organizacji pozarządowej.
14. Celem działania Komisji jest:
 - 1) weryfikacja wyników oceny formalnej ofert dokonanej przez departament merytoryczny z której sporządzany jest protokół;
 - 2) ocena merytoryczna oferty spełniających kryteria formalne na podstawie kryteriów określonych w ogłoszeniu konkursowym;
 - 3) przedstawienie propozycji wysokości podziału środków finansowych na poszczególne oferty.
15. Tryb pracy Komisji:
 - 1) Komisja pracuje na posiedzeniach w siedzibie Urzędu;
 - 2) obrady odbywają się w obecności co najmniej połowy składu Komisji;
 - 3) Komisja podejmuje rozstrzygnięcia zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym, w przypadku równej liczby głosów decyduje głos Przewodniczącego, a w razie jego nieobecności Wiceprzewodniczącego;
 - 4) z obrad Komisji sporządza się protokół, z którym zapoznają się wszyscy członkowie uczestniczący w pracach Komisji. Protokół podpisuje Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący w jego zastępstwie. Protokół przedstawia się Zarządowi łącznie z projektem uchwały o którym mowa w ust. 16.

16. Decyzję w sprawie zlecenia organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych, podejmuje w formie uchwały Zarząd, w oparciu o opinię Komisji.

§ 10.

SPOSÓB OCENY REALIZACJI PROGRAMU

1. Za sposób oceny realizacji programu odpowiedzialny jest Pełnomocnik, który w tym zakresie będzie współpracował z PRDPP i PROP.
2. Narzędziami wykorzystywanymi w ocenie programu będą:
 - 1) kwestionariusz ankiety skierowany do departamentów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań i działań wymienionych w Programie;
 - 2) kwestionariusz ankiety skierowany do organizacji pozarządowych;
 - 3) analiza dokumentów składanych przez: organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, departamenty Urzędu zaangażowane w realizację zadań Programu;
 - 4) monitorowanie działań prowadzonych przez organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego i Samorząd.
3. Ustala się między innymi następujące wskaźniki efektywności Programu:
 - 1) liczba osób, które są adresatami realizowanych zadań publicznych;
 - 2) liczba organizacji pozarządowych podejmujących zadania publiczne w oparciu o dotacje przekazywane przez Samorząd na podstawie ustawy oraz przepisów ustaw, o których mowa w § 7 ust 2;
 - 3) wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu województwa na realizację tych zadań;
 - 4) liczba i różnorodność zadań publicznych realizowanych przy współpracy Samorządu Województwa i organizacji pozarządowych.
 - 5) liczba przedsięwzięć, którym udzielono patronatów Marszałka Województwa Pomorskiego.
4. Wnioski z realizacji Programu będą wykorzystane przy tworzeniu Programu na rok 2017 i w latach następnych.
5. W terminie do dnia 31 maja 2017r. Zarząd przedłoży Sejmikowi sprawozdania z realizacji Programu.

§ 11.

INFORMACJE O SPOSOBIE TWORZENIA PROGRAMU ORAZ O PRZEBIEGU KONSULTACJI

1. Za opracowanie Program odpowiada Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Zespół Międzysektorowy do dnia 30 czerwca 2015 roku pracował nad projektem Programu. Projekt był tworzony również przy współpracy z departamentami Urzędu oraz Wojewódzkim Urzędem Pracy w Gdańsku. Następnie Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej zgodnie z § 13 ust. 2 załącznika do Uchwały Nr 942/XLIV/14 Sejmiku z dnia 27 października 2014 r. *w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2015* opracował projekt Programu z zachowaniem terminu do 30 lipca 2015 r.
2. Zgodnie z Uchwałą Nr 1232/LI/10 Sejmiku z dnia 27 września 2010 r. *w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego z wojewódzką radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji* w terminie od 17 sierpnia do 6 września 2015 r. przeprowadzono z organizacjami pozarządowymi konsultacje za pomocą formularza elektronicznego on-line oraz w formie spotkań konsultacyjnych. Informacje o przeprowadzeniu konsultacji wraz z projektem Programu

zamieszczone zostały na stronie internetowej Samorządu, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu oraz na stronie www.ngo.pl. Ponadto Projekt zgodnie z ww. uchwałą Sejmiku został przedłożony w formie pisemnej PRDPP, która pozytywnie zaopiniowała projekt.

3. Program został pozytywnie zaopiniowany przez PROP oraz Wojewódzką Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych.
4. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej wraz z Pełnomocnikiem przedłożyli Zarządowi projekt Programu wraz ze sprawozdaniem z konsultacji. Sprawozdanie z konsultacji zostało również zamieszczone na stronie internetowej Samorządu
5. Zarząd przedstawił Sejmikowi projekt niniejszej uchwały wraz z pisemną opinią PRDPP.

§ 12.

OPRACOWANIE PROJEKTU PROGRAMU NA 2017 ROK

1. Projekt Programu na 2017 rok będzie opracowywany przez Zespół Międzysektorowy przy współpracy z departamentami Urzędu oraz Wojewódzkim Urzędem Pracy w Gdańsku.
2. Ostatecznie Program Współpracy na rok 2017 opracowany zostanie przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej najpóźniej do dnia 30 lipca 2016 roku, a następnie będzie podlegał konsultacjom z organizacjami pozarządowymi zgodnie z uchwałą Sejmiku, o której mowa w § 11 ust. 2, z PRDPP lub organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji. Ponadto Projekt zgodnie z ww. uchwałą Sejmiku zostanie przedłożony do zaopiniowania w formie pisemnej PRDPP.